

Algemene opmerkingen

Het jaar 2023 was een jaar met een editie als vanouds. De opbouw en afbouw verliepen op rolletjes: op zaterdag 15 juli werd gestart met opbouw en begin november was alles weer keurig 'binnen' in de Pastoriestraat. De weergoden waren ons gunstiger gezind dan het voorgaande jaar; het was weliswaar warm tijdens de opbouwweken, maar gedurende de route zelf en het defilé op 18 september was het prima weer. Op de drie avonden dat bezoekers met militaire voertuigen de route konden aanschouwen, was het zelfs uitgesproken warm.

Het aantal bezoekers in 2023 was, mede door de genoemde weersomstandigheden, hoger: zowel de fietsavond als de drie Wheelstours avonden kunnen we met recht succesvol noemen. De optredende bands tijdens de jaarlijkse fietsavond op de eerste zaterdag van ons evenement genoten van alle interactie met bezoekers. We konden merken dat onze posts op de sociale mediakanalen (in het Nederlands en Engels) opvielen, veel gelezen en geliket werden. Tijdens de Wheelstours bijvoorbeeld hebben we meerdere voertuigen met expats in het Engels en Frans tekst en uitleg gegeven.

In januari waren we betrokken bij de speciale muziekspecial voor Joe Cattini, één van de langstlevende bevrijders van Operation Market Garden. Tijdens deze voorstelling, speciaal opgenomen voor Joe, werd hij door burgemeester Jeroen Dijsselbloem tot ereburger benoemd. Op de verjaardag van Joe bezocht een delegatie hem in Engeland en werden de bijbehorende penning voor dit ereburgerschap én de opname van deze voorstelling persoonlijk overhandigd. In de zomer van 2023 overleed Joe en kwam in september zijn dochter Fran Bradshaw, samen met de dochter van Bill Pendell, naar alle festiviteiten rondom 18 september.

De route 2023

De route kon weer grotendeels volgens de oude, vertrouwde route verlopen: ook de Vestdijk was weer onderdeel van onze route.

De Lichtjesroute - algemene beschrijving

De Lichtjesroute is een circa 22 kilometer lange, door ornamenten en lichtprojecten verlicht, bevrijdingsroute door een groot deel van Eindhoven. Sommige stukken in de route volgen de oorspronkelijke route van onze bevrijders in september 1944 (het stuk tussen de Mignot & de Block fontein op de rotonde van het Floraplein naar de Aalsterweg tot en met de Joriskerk).

De Lichtjesroute is in Eindhoven ontstaan direct na de bevrijding door de geallieerden. Eindhovenaren plaatsten een kaars voor het raam om hen te eren en te bedanken. De kaars werd al snel vervangen door een gloeilamp en zo groeide de route. De Lichtjesroute is ook gekoppeld aan de herdenking van 18 september 1944. Om die reden wordt de Lichtjesroute ieder jaar op 18 september symbolisch aangestoken, volgend na de indrukwekkende herdenking op het Stadhuisplein. De Lichtjesroute is een typisch Eindhovens evenement en heeft als doel de bezoekers een leuke avond met een vleug historie te bezorgen.

De Lichtjesroute = vrijwilligers

De Lichtjesroute wordt gedragen door vrijwilligers (inclusief het bestuur), waarvan de helft aan de hoofdroute werkt en de rest in de wijken. Voor de vrijwilligers staat het plezier voorop: van het bedenken, construeren tot en met het plaatsen en monteren van de ornamenten en lichtprojecten. Op 5 oktober, tijdens het doven van de bevrijdingsvlam, hebben we - zoals ieder jaar - een aantal van onze vrijwilligers geëerd met een speld als dank voor hun verdiensten en bijdragen.

Dagelijkse leiding Lichtjesroute door de coördinatoren

De Lichtjesroute wordt 'dagelijks' geleid door drie coördinatoren: Tits Bongers, Henk Engels en Noud Jonkers. Ook deze coördinatoren zijn vrijwilliger.

Bestuur Stichting de Lichtjesroute

Het bestuur van de Stichting Lichtjesroute zorgt voor de organisatorische zaken als vergaderingen; beheer van de financiën, vergunningen plus onderhoud en het vergroten van de zichtbaarheid van de Lichtjesroute. Met andere woorden: zij faciliteert de vrijwilligers. Ook het bestuur bestaat volledig uit vrijwilligers en er wordt uitgebreid samengewerkt met Stichting 18September. De voorzitter van de Lichtjesroute maakt ook deel uit van het bestuur van Stichting 18September om zaken en activiteiten goed te kunnen afstemmen. Het bestuur van de Lichtjesroute heeft in 2023 de volgende samenstelling: Ivo Baijens - voorzitter, Peter Kemp - penningmeester en vice-voorzitter en Monique de Lie – bestuurslid, PR & Communicatie en Secretariaat.

Locatie Lichtjesroute

De vrijwilligers van de Lichtjesroute werken vanuit een voormalig schoolgebouw aan de Pastoriestraat. Dit gebouw wordt om niet gehuurd van de gemeente. Daar wordt het hele jaar rond aan ontwerp en onderhoud van alle ornamenten en projecten gewerkt. Het gebouw omvat een werkplaats, een vergaderruimte en zes opslagruimten. Daarnaast staan er separaat op het terrein een laswerkplaats en opslagcontainers. Er moet officieel nog een poort komen om dit te bewerkstelligen.

Veiligheid

Veiligheid is van groot belang voor zowel de vrijwilligers zelf, als alle bezoekers van de Lichtjesroute. In en om het gebouw van de Lichtjesroute wordt gewerkt met behulp van en op basis van ARBO richtlijnen. Daarnaast is er een uitgebreid veiligheidssysteem, met onder andere camerabeveiliging en een alarmsysteem. Ook hebben de vrijwilligers allemaal een verplichte veiligheidscursus gevolgd (inclusief een jaarlijkse herhaling) en enkele vrijwilligers hebben sinds 2022 een certificaat van de Nederlandse Reanimatie Raad. De vrijwilligers dragen herkenbare en goed zichtbare kleding, waar een polo met UV filter ook deel van uitmaakt. Voor het werken buiten het gebouw worden (waar nodig) vrijwilligers ingezet die een cursus 'evenementenverkeersregelaar' gevolgd hebben. Inzake veiligheid is er regulier overleg met de gemeente en samenwerkende, externe partijen, zoals energiebedrijven.

De werkzaamheden met planning

Gedurende het hele jaar wordt in het gebouw aan de Pastoriestraat door de vrijwilligers gewerkt. Voorafgaand aan het ontsteken van de Lichtjesroute op 18 september wordt de route opgebouwd en worden de ornamenten en projecten geplaatst in een vooraf door de coördinatoren en enkele vrijwilligers opgestelde planning en werkvolgorde. Zolang onze led lampjes branden, in principe van 18 september tot en met het tweede weekend in oktober, is er iedere avond een piketdienst paraat om problemen snel te kunnen verhelpen.

De vergunningen

In overleg met de afdeling 'Vergunningen' van de gemeente Eindhoven zijn, op basis van een goedgekeurde aanvraag, de vereiste vergunningen verkregen.

Evenementenvergunning

Naast de evenementenvergunning zijn er ook voor onze voertuigen/hogwerkers parkeeronthefingen verleend.

Sponsoring

De Lichtjesroute kan bestaan dankzij subsidie van de gemeente Eindhoven en door inkomsten uit

sponsoring. Er zijn ook verschillende sponsormogelijkheden voor sponsoring in natura en we ontvangen ook donaties van particulieren. Sinds 2013 heeft de Lichtjesroute een ANBI status voor culturele instellingen.

Fietsroute

De jaarlijkse fietsroute, steeds op de eerste zaterdag van onze Lichtjesroute, was ook dit jaar druk bezocht. Fietsers én auto's genoten van alle ornamenten, projecten en de diverse muziekoptredens.

Wheelstours

In 2023 waren alle beschikbare plekken in de oude, authentieke oorlogsvoertuigen op de drie geplande avonden bezet. Op deze avonden wordt aan de deelnemers meer verteld over de geschiedenis en de organisatie van de Lichtjesroute. De tour wordt afgesloten met een hapje en een drankje op de basis van de Lichtjesroute. Jong en oud genoten weer van de verhalen van de Lichtjesroutegidsen én de chauffeurs van Wheels (één van hen is 91 lentes oud!). Ook expats en hun familieleden hebben, door de Engelse uitleg van onze gidsen, genoten van onze route en de historie van onze lichtjes.

Audiotour

Al enige jaren zet de Lichtjesroute tijdens de route een AudioTour in: met toepasselijke geluidsfragmenten spreken de ornamenten en lichtprojecten nog meer tot de verbeelding. Deze Audio Tour, in een Nederlandse en Engelse versie (een deel is een persiflage, met medewerking van diverse expats, onder andere van de bekende tv-serie 'Allo Allo'), is gemaakt door vrijwilligers in samenwerking met Brainport Development, Studio040 en diverse expats. De audiotour wordt elk jaar vaker gedownload door onze bezoekers en dit jaar zijn er weer enkele ludieke fragmenten aan toegevoegd. Sinds enkele jaren is de zogenaamde gratis IZI-travel app hiervoor in gebruik. Deze app begint op basis van gps locatie het bijbehorende geluidsfragment af te spelen. Op deze manier hoeft de weggebruiker (automobilist en fietser) de telefoon noch vast te houden, noch te bedienen in het verkeer. En er zijn tevens veiligheidswaarschuwingen opgenomen bij het in gebruik nemen van de app.

Social media

De Lichtjesroute heeft een website www.lichtjesroute.org: de content op deze site wordt regelmatig geactualiseerd. We zijn (in twee talen) zichtbaar op Twitter, Instagram en Facebook. Steeds meer mensen volgen ons op de sociale media en de interactie wordt jaarlijks groter. Met name rondom de periode dat 'onze lampjes' branden. De Lichtjesroute is daarnaast óók maatschappelijk betrokken en haakt aan bij maatschappelijke zaken: denk de Bevrijding, de Dodenherdenking en breder gedragen thema's als 'Orange is the world' (geweld tegen vrouwen).

Bestuur Stichting de Lichtjesroute, maart 2024